

Hãy mang các nước ASEAN lại gần nhau

Vào trung tuần tháng 1-2020, theo lời mời của Giáo sư Dafri Agussalim, Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu Đông Nam Á - trường Đại học Gadjah Mada, tôi đã tham dự một hội nghị của các viện nghiên cứu (*think tank*) Đông Nam Á được tổ chức tại Jakarta (Indonesia), do Quỹ UK Mission (Anh Quốc) tài trợ. Hội nghị có sự hiện diện của hơn 30 nhà nghiên cứu đến từ Lào, Campuchia, Thái Lan, Singapore, Philippines, Indonesia, Malaysia và Việt Nam. Cùng tham dự còn có đại diện của ASEAN Foundation - Văn phòng Phó chủ tịch nước Indonesia là Tiến sĩ Sudarno Sumarto và ông Phasporng Sangasubana - Đại sứ Thái Lan tại Indonesia.

Xích lại gần nhau hơn

Theo Giáo sư Yulida Nuraini Santoso, Giám đốc điều hành Trung tâm Nghiên cứu Đông Nam Á, việc kết nối các nhà nghiên cứu, những nỗ lực chia sẻ các kết quả nghiên cứu và hỗ trợ học thuật giữa giới khoa học các nước ASEAN không những thúc đẩy sự phát triển kinh tế xã hội theo hướng bền vững mà còn có ý nghĩa trong lĩnh vực gìn giữ hòa bình và an ninh khu vực.

Trong khi đó, Tiến sĩ Sudarno Sumarto thì nêu bật vai trò của các chính phủ trong việc phát triển các trung tâm nghiên cứu ở mỗi quốc gia, cũng như trách nhiệm nhà nước trong việc đầu tư kinh phí cho giáo dục, tạo sự công bằng và thúc đẩy phát triển xã hội. Tiến sĩ Sumarto cũng lưu ý vai trò của tầng lớp trung lưu ở mỗi quốc gia khá quan trọng, vì những đóng góp của họ trong phát triển đất nước.

Ở một góc nhìn khác, Tiến sĩ Pornthep Benyaapipul, Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu Đông Nam Á - Đại học Thammasat, Thái Lan, cho rằng lợi ích nhóm có thể làm lệch lạc sự phát triển của mỗi quốc gia. Trong những phần

biện nhằm cảnh tỉnh các chính phủ, ông nêu điều quan trọng nhất là phải tạo môi trường công bằng để khuyến khích doanh nghiệp cạnh tranh lành mạnh và thúc đẩy phát triển nguồn lực lâu dài cho đất nước. Bên cạnh đó còn là việc tạo điều kiện thuận lợi cho công tác nghiên cứu, công bố dữ liệu, tránh chỉ ưu tiên cho những mối quan hệ thân quen trong việc tìm kiếm thông tin.

Tiến sĩ Randy Wirasta Nandyatama từ phía nước chủ nhà tổ chức hội thảo cho biết Chính phủ Indonesia đang khuyến khích khoảng 40 *think tank* trong cả nước đóng góp các kiến nghị cho nhà nước nhằm tạo sức mạnh tổng hợp cho việc phát triển kinh tế xã hội.

Liên quan đến tình hình an ninh khu vực, bà Pich Charadine từ Viện Nghiên cứu và hợp tác và hòa bình của Campuchia, nêu vấn đề tôn trọng luật pháp quốc tế. Theo bà, người dân, doanh nghiệp và cả các chính phủ cần được tuyên truyền để tuân thủ các chuẩn mực công ước quốc tế. Tại hội nghị, chuyện đường lưỡi bò phi thực tế của Trung Quốc cũng được nêu lên. Các chuyên gia đã kêu gọi sự hợp tác trong các đề tài nghiên cứu để buộc chính phủ Trung Quốc phải thực thi luật pháp quốc tế nhằm duy trì hòa bình và tự do đi lại trong vùng biển của các nước ASEAN. Sự kiện tổng thống Indonesia Joko Widodo đến thăm quần đảo Natuna trong bối cảnh gia tăng căng thẳng với Trung Quốc ở khu vực này cũng được nhắc tới như một lời động viên cho các nhà nghiên cứu trong cộng đồng ASEAN góp phần thúc đẩy những đề tài nghiên cứu hướng đến những giá trị chung làm gia tăng sức mạnh cho cộng đồng.

Phát huy nội lực mỗi quốc gia

Đại sứ Thái Lan Phasporng Sangasubana mong muốn trong công việc, các nhà nghiên cứu lưu ý phát huy

321

từ TBKTSG được các tổ chức, doanh nghiệp tặng sinh viên và thư viện tuần này

Tổng công ty CP dịch vụ kỹ thuật đầu khí Việt Nam (PTSC)	50 tờ
Ngân hàng TMCP Sài Gòn Thương Tín (Sacombank)	30 tờ
VCCI Cần Thơ	20 tờ
www.donghotantan.vn	10 tờ
Công ty Mía đường Cần Thơ	10 tờ
Mr. Vũ Tuấn Anh VBM Founder	2 tờ
Câu lạc bộ Doanh nhân 2030	199 tờ

TBKTSG, sinh viên các trường và ban lãnh đạo các thư viện chân thành cảm ơn các doanh nghiệp đã tặng báo.

các yếu tố nội lực của đất nước mình nhằm tăng cường các đề tài nghiên cứu hướng đến phát triển cộng đồng. Ông cũng cho biết chính phủ Thái Lan đã và đang tài trợ, khuyến khích các *think tank* ở Thái Lan phát triển.

Tại hội nghị, các nhà hoạch định chính sách của các nước được kêu gọi cần có quyết tâm mạnh mẽ hơn, đoàn kết, trao đổi nguồn lực cùng nhau phát triển. Trong đó, hãy giáo dục cho thế hệ trẻ biết nâng niu giá trị của hòa bình, có trách nhiệm với xã hội và cùng chung sức mang những người dân ASEAN xích lại gần nhau, cùng chia sẻ những giá trị văn hóa để hiểu biết lẫn nhau nhiều hơn, tránh những hiểu lầm, xung đột gây chia rẽ cộng đồng.

Về phía Việt Nam, mô hình *think tank* của nhóm nghiên cứu thứ Sáu của cố Thủ tướng Võ Văn Kiệt đã chia sẻ với hội nghị về tâm huyết của những người nghiên cứu và sự cầu thị lắng nghe của người lãnh đạo. Cho dù có sự khác nhau trong tư duy phát triển, nhưng khi tất cả mọi người đều mong muốn hướng đến phục vụ cộng đồng, đem lại sự no ấm và thịnh vượng chung cho toàn dân thì chính phủ sẽ tìm ra những giải pháp tích cực cho sự phát triển đất nước.

TRẦN ĐÌNH LÂM

Trung tâm Nghiên cứu Việt Nam và Đông Nam Á, Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn TP HCM